

az élet egyetlen területén sem tud fejlődni, előbbre haladni, ha nincsenek olyanok, akik egész életüket odaadják az ember, az élet szolgálatának. Ezek az igazi hősök, mert nem mások életét, hanem a magukét, az egyetlenét áldozzák azért, hogy ezáltal embertársaiknak jobb, szebb, boldogabb életet biztosítsanak. Az ilyenek számára csak biológiai halál van: munkájuk, szellemük, lelkük beleépül a halhatatlan életbe.

Minden egyes jócselekedetben, emberszolgálatban kiteljesedő élet egy-egy útmutatás. Azt az emberarcot tárja elénk, amilyeneknek kellene lennünk. Sokakat foglalkoztató kérdés, hogy van-e szükségünk eszményre. Hitem és értelmem azt mondja: az élet nemcsak annyi, amennyit látunk belőle. A testi életen túl és felül van egy lelki, érzelmi és egy szellemi világa is az embernek. Vannak, akik csak a testnek élnek. A vér és arany emberei: pénz és testi vágyak üldözői és üldözöttjei. Az élet azonban nemcsak annyi, mint amennyit test szerint élünk meg belőle naponta. A lélek és a szellem éppen úgy része ennek az életnek, s ennek táplálója az eszmény.

Jézus evangéliuma nemcsak szép, hitet, világosságot sugárzó, hanem jócselekedetekre buzdító, szenvedéseink közt lelki vigaszt nyújtó. Olyan, mint a napsugár, nemcsak melegít, de világosságot is áraszt. Az embert mutatja be hibáival és erényeivel, s mégis világa nem lehangoló, alapszíne nem komor; minden helyzetben felénk árad mélységes istenhite, emberszeretetének derűje és melege.

Régen a falusi ember szótárában volt egy nagyon szép és mélyértelmű kifejezés, az „élet“. Ez egy gyűjtőfogalmat jelentett: benne volt ebben a család, a gazdaság, az állatok, az udvar, a csűr — az egész kicsi zárt világ, ahol zajlott az élet, s amely betöltötte azt. Ma is, ha nem is abban a régi értelemben, de megvannak ezek a kis zárt világok, életek. Ezekből a kis „életek“-ből tevődik össze a nagy „Egész“. Ezeknek a kis életeknek, világoknak is megvannak a maguk lélekrengései, arculatát, hangulatát gyakran változtató belső mozgásai. Életünk szüntelen küzdelem. Ebben a testet-lelket próbára tevő életküzdelemben, tusakodásban szól ma is hozzánk Jézus evangéliuma: „Úgy fényljék a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.“ Ez a legszebb istendicséret és emberszolgálat. Tárjuk ki szívünket mi is ez evangélium előtt, hogy új élet fakadjon a romok fölött. Amen.

BENCZÉDI FERENC

SORSVÁLLALÁS

(Pünkösöd)

ApCsel 2,41; Róm 1,15

Isten érző szívvel és gondolkozó értelemmel áldott meg bennünket. Szívünk és értelmünk cikázó, színes világában él, ragyog, sír ez a küzdelmes, szép világ, melynek sodrában élünk, vagy amely a letűnt idők történéseit az írás erejével előnkbe tárja. Emberi sorsok, életek eleve-

nednek meg s látjuk vergődésüket az előítélet, a dogmák, nagy emberi szenvedélyek és az elemek végzetének hatalmában. Az érző, gondolkozó embert figyelmeztetik, hogy „ahhoz, hogy ezen a szilárd rétegen, a Földön jól és szépen élhessünk, vigyáznunk kell, nehogy utolérjen e végzetek közül egyik is“.

Ha fellelőzzük a Bibliát, az évezredek történetek megelevenednek, és bennük nemegyszer a mi „belső emberünk“ arcát látjuk tükröződni. Ábrahám és Izsák, Káin, és Ábel, Ézsau és Jákob, József és testvérei színes, drámai erővel megörökített életsorsa, küzdelme ma is a mi „belső emberünk“, világunk, sorsunk részese és meghatározója. Úgy is mondhatnám, hogy az *élet összefüggések láncolata*: bűn és bűnhődés, erény és jutalom, vetés és aratás, élet és sors elválaszthatatlanok. Nemcsak a dolgok és cselekedetek között található meg ez az összefüggés, hanem egész életünkben: a születés két ember kapcsolata, szerelme, — az egyén sorsát a család, a családot a közösség, népek sorsát egymáshoz való viszonyulásuk, kapcsolatuk határozza meg. Mint festményt az alapszín, gyermekét az anyaméh és a család, mint otthon a szülőföld, úgy öleli körül, határozza meg, lendíti magasba, vagy löki a mélybe életünket az a sors, amelyet vállalunk, vagy amelytől menekülni szeretnénk. *Élni annyi, mint vállalni azt a sorsot, mely számunkra adatott*. Annál teljesebb egy élet, minél nagyobb hűséggel, szeretettel, hittel vállaljuk sorsunkat.

A Biblia tele van elhívásokkal, sorsvállalásokkal, önfelajánlásokkal. — Ábrahámot elhívja Isten; új földet s rajta nemzetsége elszaporodását, sokasodását ígéri. s ő hűséggel vállalja s tölti be azt, mire Isten elhívja. — Isten elhívja Mózeset népe szabadítására. — „Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád“, mondja Sámuel. — „Imhol vagyok én, küldj el engemet!“ ajánlja magát Ézsaiás önként. — „Te vagy az én szerelmes fiam“, szól Jézushoz Isten. — „Kövessetek engem és én azt mivelem, hogy emberek halásszatok“, szól Jézus tanítványaihoz, amikor őket elhívta. — „Ha valaki én utánam akar jöni, tagadja meg magát és vegye fel az ő keresztjét és úgy kövessen“, itt már a sorsvállalás nehézségeire is figyelmeztet. — Pál, az elhívott apostol arról tesz bizonyosságot, hogy kész minden körülmények között vállalni a sorsot, mi rá vár az evangélium hirdetésével.

A sorsvállalás akkor teljes, ha testi, lelki és szellemi síkon egyaránt hűséggel szolgálunk. Nem elég csak biológiailag benne élni ebben az életben: születni, növekedni, szaporodni, meghalni. Ez csak vegetatív élet. A növény, az állat is ezt teszi. Ez is szükséges a létfenntartáshoz. De az embernek érzés- és gondolatvilágával is kell szolgálnia. Minél tisztább a lélek, a szellem világa, annál világosabb a hivatástudat, a sorsvállalás is. Hogy mennyit írunk a sors könyvébe, az attól függ, hogy mikor határozzuk el magunkat a sorsvállalásra.

A tanítványok az első pünkösdkor döntöttek. Döntésüktől függött a kereszténység.

Az első pünkösdi eseményei, a tanítványok bátor kiállása, az első keresztény gyülekezet megalakulása; ez az egész szellemi, lelki, akarat, cselekvési folyamat, ami a sorsvállalók életéből és az eseményekből felénk árad, ez mind-mind Jézus magasztos Isten- és emberszolgálatának és az életességért sorsát vállaló példamutatásának az eredménye. Akkor tudatosult bennük egy rövid, de tartalmas élet tanítása: *élni annyi, mint vállalni azt a sorsot, melyet Istentől kaptunk*. Szolgálunk kell Istent és embertársainkat. Annál teljesebb egy élet, minél nagyobb hű-

séggel, hittel, szeretettel vállaljuk és töltjük be azt a sorsot, ami számunkra adatott.

A lélek tüze és a szellem ereje tette őket sorsvállalókká. A paraszat bennük Jézus gyújtotta, és az a hatás, amit rájuk gyakorolt példaadó életével, tartotta meg őket a csüggedés és bizonytalanság nehéz napjaiban. Jézus szolgálatos élete, bátor és önfeláldozó sorsvállalása volt megtartójuk, pünkösdre való előkészítőjük. Jézus szeretetben kiteljesedő élete, bátor, türelmes emberi magatartása: szavai, tettei, példaadása — mint hamu alatt a parázs — ott izzott a tanítványok lelkében a keresztrefeszítés drámai döbbenete után is. Olyan hatással volt rájuk, melytől szabadulni nem tudtak; védte a kísértésben, fölemelte a csüggedésből, és tévővázó, ijedt lelküknek új tüzet adott minden nap. Ez az életéből lelkükbe, értelmükbe átsugárzó erő adott bátorságot a cselekvésre és teremtett pünkösödöt. 50 nap sok töprengése, félelme, bizonytalansága után érkezett el számukra a döntés pillanata és írták be nevük a sorsvállalók halhatatlan könyvébe.

Az egyháztörténelem följegyzése szerint nehéz sors volt az, amit a tanítványok vállaltak, — egyedül János volt az, aki természetes halállal halt meg, a többi annak az ügynek lett véntanúja, amelyről az első pünkösdkor bizonyosságot tettek. Keresztrefeszítés, megkövezés, megégetés jutott osztályrészül azért az apostoli sorsért, melyet hűséggel vállaltak.

Nemcsak az első Jézus-követőknek, hanem az utánuk következők hosszú sorának jutott osztályrészül üldözés, szenvedés, halál azért a sorsért, amelyet hűséggel vállaltak.

Istenországának munkásai azért tudtak megmaradni mindhalálig, mert Isten és Jézus képét lelkükben hordozták. Jézus példájának hatása bennük élt.

— Sorsvállaló a maga helyén minden édesanyja, édesapa, aki szerető szívvel, kényes tenyérrel vállal mindent a családért, gyerekekért, a békességért.

Sorsvállalókra mindig szükség van. Az ilyen lelkületű és szellemű emberek nélkül e földön nem volna boldog gyermek, álmokat szövő ifjú, terheit, gondjait türelemmel hordozó felnőtt, egyházát szerető, embertársaiért dolgozó, áldozatokat vállaló ember. E lélek és szellem nélkül, mely egykor betöltötte az apostolok és utánuk következő sorsvállalók életét, nem volna puha fészek, épülő és szépülő világ. Isten küldi szüntelen mint a fényt, az esőt, a virágot — ezt a lelket. Vigyázz rá, ápd, óvjad, hogy megtartson és te is megtarthass másokat általa. Ámen.

GELLÉRD IMRE

GEDEON

(Bibliamagyarázat)

Bir 6. és 7. részei

A szövegben említett ószövetségi hős — Gedeon. Ki volt Gedeon? A honfoglalást befejező izraeliták egyik legnagyobb bírása, tehetséges honvédő vezér, született szervező egyéniség, Istenét és népét szolgáló bölcs lelkület, tüzes temperamentum, tántoríthatatlan akaratú és mélységesen vallásos szív.